

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Bekir BOZDAĞ** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muâzez Örfan
Van Milletvekili

Neredeyse her hafta gazetecilere yönelik fiziksel saldırı, ev baskını, gözetim, mahkeme, tutuklama ve hapse atma haberleri kamuoyuna yansımaktadır. Türkiye'de gazetecilere yönelik söz konusu hukuksuz uygulamalar ve saldırıların sansür ve otosansüre neden olduğu son dönemlerde, mesleğinin gereğini yerine getiren birçok gazeteci hedef haline getirilmektedir. Türkiye'de basın özgürlüğüne ve bu alanda mesleğini icra eden onurlu gazetecilere karşı baskı, sansür ve kriminalize etmeye dönük uygulamalar birçok boyutuyla devam etmektedir. Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) örgütünün hazırladığı 2022 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'ne göre Türkiye, 180 ülke içerisinde 149'uncu sırada yer almıştır. 1998 yılında bu sıralama içerisindeki yeri ilk 100 içinde olan Türkiye'de son yıllarda basın için olumsuz bir dönemin yaşandığı ifade edilmelidir. 2022'nin ikinci çeyreğinde 116 davada 168 gazeteci hâkim karşısına çıktı. Dokuz gazeteciye 17 yıl 6 ay 12 gün hapis cezası verildi. Diyarbakır'da 16 gazeteci ve medya çalışanının tutuklanmasıyla cezaevindeki gazeteci sayısı 67'ye yükseldi.

Gazetecilere yönelik sistematik bir saldırı alanı da haber takibi sırasında maruz kaldıkları kolluk şiddetidir. Haber takibi yapan muhabir ve kameramanların şiddet kullanılarak haber alanından uzaklaştırıldığı, şiddet kullanılarak gözetimine alındığı vakalar her geçen gün artan bir sıklıkta kamuoyuna yansımaktadır. 1 Eylül günü Van'da Barış Mitingi'ni takip eden gazetecilere yönelik polisin silahına davrandığı, gazetecilere biber gazı sıkıldığı, joplarla etraftaki insanlara keyfi bir şekilde saldırıldığı kamuoyuna yansımıştır. Van'daki polis saldırısında Polisler, 1 Eylül Mitinginden dağılan kitleyi takip eden gazetecilerden Mesut Bağcı'ı yere yatırarak, darp etmiş ve kamerasını kırmıştır. Gazeteci Zelal Tunç'u ölümle tehdit etmiş, "Seni Vururum, kimse seni bulamaz" demiştir. Görüntü almaya çalışan Gazeteci Elfazi Toral'a şiddet kullanarak engellemiştir. İfade edilen saldırı, görüntülerle kamuoyuna yansımış ve gazeteciler adalet arayışı beklentisi ile suç duyurusunda bulunmuştur.

Yine 1 Eylül günü İstanbul Kadıköy’de yapılan açıklamayı takip eden BİANET muhabiri Tuğçe Yılmaz polislerin fiziksel tacizine maruz kalmıştır. 3 Eylül’de İstanbul Kartal’da polis saldırısına maruz kalan bir başka gazeteci de Etkin Haber Ajansı- ETHA’nın muhabiri Elif Bayburt’tur. Kameraların önünde muhabire uygulanan şiddeti meşrulaştırılmak amacıyla “polise saldırıldığı” iddiasıyla gözaltına alınan muhabiri kayıt altına almak isteyen diğer bir gazeteci de zor kullanılarak alandan uzaklaştırılmıştır. Yasal bir dayanak olmamasına rağmen şiddet kullanarak basın emekçilerinin işlerini yapmalarını engellemek hukuk devleti ilkesinin ve basın özgürlüğü hakkının ihlalidir. Adalet Bakanlığı’nın basın emekçilerine yönelen kolluk şiddetinin önlenmesi için acil tedbir alması gerekmektedir.

Bu bağlamda:

- 1) Türkiye’de basın ve düşünce özgürlüğünün güvencesi olan gazetecilere neden saldırılmaktadır?
- 2) Van’da Mesut Bağcı, Zelal Tunç ve Elfazi Toral isim gazetecileri darp edip işkence uygulayan polisler hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 3) Görüntülerde gazetecilere “Seni vururum, kimse seni bulamaz” diyen polis memuru hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır? “Kimse seni bulamaz” diyen bir polis memurunun faili meçhul cinayetler ve kayıplar kapsamında soruşturulması gerekli değil midir?
- 4) İstanbul’da Elif Bayburt isimli gazeteciye saldıran, hukuk dışı şekilde gözaltına alan polisler hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 5) İstanbul’da Tuğçe Yılmaz isimli gazeteciye saldıran ve taciz eden polisler hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır?
- 6) Türkiye’de her yıl kaç gazeteci ve basın emekçisi gözaltına alınmaktadır?
- 7) Türkiye’de mevcut durumda kaç gazeteci ve basın emekçisi tutuklu ve hükümlüdür?
- 8) Türkiye’de adli kontrol ve denetimli serbestlik kapsamında özgürlüğü kısıtlanan gazeteci ve basın emekçisi sayısı kaçtır?
- 9) Türkiye’de yurtdışı çıkış yasağı konulan gazeteci sayısı kaçtır?
- 10) Türkiye’de dijital materyallerine el konulmuş ancak 2022 yılı itibariyle materyalleri iade edilmemiş gazeteci sayısı kaçtır?
- 11) Türkiye’nin basın endeksinde çok gerilerde olmasının nedenleri arasında gazetecilere yönelik saldırıların etkisi nedir? Bu saldırıların durdurulması amacıyla bir girişim başlatacak mısınız?
- 12) Gazetecilere yönelik Türkiye’de yapılmış haksız ve hukuk dışı gözaltı, tutuklama ve hüküm verme nedeniyle hakkında yaptırım uygulanan kamu görevlisi, savcı ve hakim sayısı 2019-2022 yılları için kaçtır?
- 13) Yapılmış haksız ve hukuksuz göz altılarının tazmin edilmesi için yürütülen bir çalışmanız mevcut mudur?

7135

14) Bakanlığınızın Türkiye’de gazetecilere ve basın emekçilerine yönelik saldırı ve hak ihlallerini raporlama çalışmaları mevcut mudur?